

indulva alulról jövő, népi mozgalomra kell törekednünk. (...) Szervezetmentesíteni kell lelkipásztori munkánkat s meg kell találnunk az Egyházat a kis közösségek sokkal szűkebb viszonyai között!"

A hetvenes évek vége óta az egyházellenes politika enyhült. A Vatikánt újra pro-nunciatus képviseli. A különböző rádióállomások heti 20 óra vallási műsort sugároznak. A belső egyházi gondokon és a célokon azonban mindez keveset változtat. Az 53 püspök közül 17, 2639 pap közül 1920 külföldi. A szeminaristák száma 497, ami nem kevés, de nem oldja meg sem a jelenlegi, sem az évezred végére még súlyosabbá váló paphiányt. Az egyház szervezett életét ma nem utolsó sorban a 4100 szerzetesnővér és a 12 ezer hitoktató biztosítja. A nővéreknek most 46 százaléka helybeli, de ezek száma s aránya igen gyorsan nő. A hitoktatók helybeliek, és főfoglalkozásként zömben máshol dolgoznak.

A legígéretesebb kezdeményezés 1970-re nyúlik vissza. Kísérletképpen akkor vett át először világi egy plébánia vezetését. A siker láttán Malula bíboros, Kinshasa érseke 1973-ban kihirdette, hogy egyházmegyéjében a plébániák vezetését 1974-75-től kezdve olyan világiak kezébe adja, akik ezt civil foglalkozásuk mellett végzik és akik előzetesen módszeres képzésben vettek részt. A felszabaduló papokat munkaközösségekbe gyűjtik, ahonnan eljárnak misézni és gyóntatni és ahonnan szükség esetén a plébániák vezetésében és irányításában is közreműködhetnek. Így megszűntetett a családos, civil pályán működő „plébános”, a mokambi (többes számban bakambi) intézménye. 1975-ben a fővárosban nyolcan kaptak plébániát. Számuk azóta több száz. Az első tapasztalatok kiegészítéseket tettek szükségessé. Esetenként a munka teljes, vagy akár több teljes embert követelt: a bakambi egy része átmenetileg elhagyta világi munkahelyét s teljes idejét a plébániának szenteli. További fontos lépés volt a megbízások időbeli korlátozása. Nem cél a világiak klerikalizálása. Minden világi (tehát a bakambi, a hitoktatók s egyéb munkatársak) felkérése 3 évre szól. Ez ugyan megújítható, de az eddigi gyakorlat szerint legkésőbb 9 év után mindenki új helyre megy. Persze, aki egyházi munkája mellett világi munkáját is végzi, annak az egyházi megbízás megszűnte sem okoz létfenntartási problémát.

Zaire-nek számos vonatkozásban van tekintélye Fekete-Afrikában. Az autenticitás-politikát már több ország átvette. A zairei bennszülött egyházak az országhatárokon kívül is vonzanak. Malula bíboros egy mondása pedig egyenesen össz-afrikai jelszóvá lett. „Valaha külföldi misszionáriusok tették kereszténnyé Afrikát, most mi, néger-afrikaiak vagyunk a soron, hogy a kereszténységet afrikaivá tegyük!” – mondta. Ennek része a helyi liturgia. (A Missa luba és más néger misék ebből kifejeznek valamit.) A helyi kultúrába és társadalomba gyökerezés útja pedig a bázisközösségek megteremtése és ápolása és persze a világiaknak átadott feladat és felelősség az egyház életében. A zairei katolikusok, világiak, papok, püspökök szerint mindez elmaradhatatlanul szükséges az afrikai kereszténység jövőjének biztosításához.

Vajon csak az afrikai kereszténység jövőjéhez...?

T. M.

Igenis, jók az emberek.

Százak és ezrek munkáját egyetlen ember, az alkotás, az építés évtizedeit a rombolás egyetlen perce megsemmisítheti. Százszor és ezerszer *hatékonyabbak* tehát a pusztítás erői, mint az alkotásé, a teremtésé.

És lám, mindezek dacára mégis azt tapasztaljuk: gazdagodik a világ, gyarapodik az alkotásokban – kétségkívül előremegy.

Lehetséges volna ez, ha nem *ezerszer annyi szándék, akarat, tehetség, erőfeszítés tömörülne az egyik fronton, a teremtésén, mint a másikon, a pusztításán?*

(Fekete Gyula)